

BULLETIN AITPF

ASSOCIATION DES INGÉNIEURS et TECHNICIENS POLONAIS en FRANCE

N° 23
(241)

Année 2025

Membre Fondateur
FÉDÉRATION EUROPÉENNE
DES ASSOCIATIONS
SCIENTIFIQUES ET
TECHNIQUES POLONAISES
À L'ÉTRANGER

6, Quai d'Orléans 75004 Paris

Nr Préf.: W751012662

www.sitpf.fr

e-mail : sitpf95@gmail.com

Ingénieurs polonais toujours actifs !

Evènements

janvier 2025 - juin 2025

30/01

Histoire de la SHLP et de la Bibliothèque Polonaise de Paris
Historia SHLP i Biblioteki Polskiej w Paryżu

20/03

N'ayons pas peur de l'intelligence artificielle!
Nie obawiajmy się sztucznej inteligencji!

3/06

Hôtel Lambert du Prince Czartoryski
Hotel Lambert Księcia Czartoryskiego

Assemblée Générale d'AITPF
Walne Zebranie Zarządu SITPF

26/04/25

VI ŚWIATOWY ZJAZD
INŻYNIERÓW POLSKICH

*En bref...
Aktu...*

Rédaction : Martyna Poreba, Krystyna Liziard, Janusz Ptak

Contribution à ce numéro : Krystyna Liziard, Janusz Ptak, Jakub Kopycinski, Martyna Poreba

Histoire de la Société Historique et Littéraire Polonaise et de la Bibliothèque Polonaise de Paris

Historia Towarzystwa Historyczno-Literackiego i Biblioteki Polskiej w Paryżu

Trzy zaprzyjaźnione stowarzyszenia,

- Stowarzyszenie Lekarzy Pochodzenia Polskiego we Francji
 - Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich we Francji,
 - Stowarzyszenie Architektów Polskich we Francji,
- zorganizowały wspólnie, we współpracy z Instytutem Biblioteka Polska w Paryżu i Towarzystwem Historyczno-Literackim, bardzo ciekawe wydarzenie.

Wszyscy Członkowie zostali zaproszeni na to przyjacielskie spotkanie, którego temat jest bliski każdemu miłośnikowi historii Polski, Francji, i Europy... Celem było przedstawienie Historii Polskiego Towarzystwa Historyczno-Literackiego i Biblioteki Polskiej w Paryżu.

Spotkanie rozpoczęło się wystąpieniem pani Ewy Rutkowskiej. Wybitna specjalistka w tej dziedzinie, przedstawiła ona tekst przygotowany na tę okazję przez Honorowego Prezesa SHLP, profesora C. Pierre'a Zaleskiego, który nie mógł w nim uczestniczyć. Wykład przedstawiał wiele wybitnych osobowości, od prawie 200 lat zaangażowanych na rzecz promowania pamięci i dialogu intelektualnego między Francją a Polską, poczynając od Księcia Adama Czartoryskiego... Po wykładzie miało miejsce zwiedzanie wystawy, na której prezentowane były rzadkie dokumenty historyczne z zasobów Biblioteki, gdzie ciekawe komentarze pracowników IBPP zostały szczególnie docenione przez uczestników.

To przyjacielskie popołudnie zakończyliśmy sympatycznym poczęstunkiem.

Les trois Associations amies,

- Association des Médecins d'Origine Polonaise en France,
 - Association des Ingénieurs et Techniciens Polonais en France,
 - Association des Architectes Polonais en France,
- se sont réunies pour organiser, en collaboration avec l'Institut Bibliothèque Polonaise de Paris et la Société Historique et Littéraire Polonaise, un remarquable évènement commun.

Tous les membres ont été conviés à cette rencontre amicale sur un thème cher aux amoureux de l'histoire polonaise, française, européenne...

Il s'agissait de présenter l'Histoire de la Société Historique et Littéraire Polonaise et de la Bibliothèque Polonaise de Paris.

La rencontre a commencé par un exposé de Mme Ewa Rutkowska. Une éminente spécialiste du sujet elle-même, elle nous a présenté un texte élaboré pour l'occasion par le Président d'Honneur de la SHLP, prof. C. Pierre Zaleski qui n'a pas pu être présent. Il était question des hommes et des femmes remarquables qui ont oeuvré pendant presque 200 ans à la mémoire et au dialogue intellectuel entre la France et la Pologne, à commencer par le Prince Adam Czartoryski... La conférence a été suivie d'une visite guidée de l'exposition regroupant des documents historiques rares en possession de la Bibliothèque, où les commentaires de la part des collaborateurs d'IBPP ont été particulièrement appréciés.

Nous avons clôturé cette après-midi amicale par un moment convivial, avec un Verre de l'amitié.

Rédaction: Krystyna Liziard

Mme Ewa Rutkowska IBPP, M. Jean Rozwadowski, Président SHLP, Présidents des trois Associations : Krystyna Liziard AITPF, Christophe Klimczak AMOPF, Thaddée Nowak SARPR.

[Vers le sommaire](#)

COLLOQUE IA N'ayons pas peur de l'Intelligence Artificielle !

SYMPOZJUM Nie bójmy się sztucznej inteligencji !

Pour ce Colloque tenu à la Bibliothèque Polonaise, où l'AITPF a pu compter sur une précieuse aide des équipes sur place, notre Association a noué un partenariat avec

1. L'IA se décline bien en français, concepts incontournables

Par M. Gérard Pelletier, Directeur Général de DataFranca, Montréal (depuis Montréal par Zoom).

L'IA en français favorise l'inclusion numérique et permet à tous les francophones d'accéder à la Révolution 4,0 dans leur langue.

Elle préserve la diversité

linguistique et culturelle, en assurant que le français reste pertinent dans l'enseignement et en entreprises.

L'orateur a souligné que la visibilité du français dans l'écosystème technologique mondial est essentielle pour son avenir. Il a appelé les universités, les entreprises et les institutions à unir leurs efforts pour bâtir une IA francophone forte, inclusive et durable.

Avec un livre dédié, DataFranca apporte une contribution remarquable au sujet.

Sztuczna inteligencja w języku francuskim promuje integrację cyfrową i umożliwia wszystkim francuskojęzycznym dostęp do Rewolucji 4.0 w ich własnym języku. Chroni

różnorodność językową i kulturową, zapewniając, że język francuski pozostaje istotny w edukacji i biznesie.

Prelegent podkreślił, że widoczność języka francuskiego w globalnym ekosystemie technologicznym jest niezbędna dla jego przyszłości. Wezwał uniwersytety, firmy i instytucje do połączenia sił w celu zbudowania silnej, inkluzywnej i zrównoważonej francuskojęzycznej sztucznej inteligencji.

Dzięki książce „101 słów sztucznej inteligencji” poświęconej tematowi, DataFranca wnosi znaczący wkład w ten temat.

2. L'IA et le jeu d'échecs, un modèle de cohabitation?

Par Mme Joanna Pomian, docteur en informatique et algorithmique, historienne

L'impact de l'intelligence artificielle sur le jeu d'échecs a été testée dès les années 1950. L'augmentation de la puissance des ordinateurs a

Carrefour des Acteurs Sociaux, DataFranca et Sciences&Avenir. La Présidente les a tous remerciés chaleureusement.

Nous étions honorés par un mot d'introduction prononcé par le prof. C. Pierre Zaleski, notre Membre d'Honneur, qui a évoqué le risque d'une dépendance technologique pour les humains d'une intelligence artificielle (IA) mal maîtrisée.

Sept présentations et une Table ronde ont permis d'aborder de multiples aspects de ce vaste sujet.

SITPF, we współpracy z kilkoma instytucjami, którym Prezes gorąco podziękowała za wsparcie, zorganizowało symposium poświęcone sztucznej inteligencji (AI).

Mieliśmy zaszczyt wysłuchać słowa wstępnego Profesora C. Pierre'a Zaleskiego, naszego Członka Honorowego, który zwrócił uwagę na ryzyko uzależnienia ludzi od technologii.

Siedem prezentacji i dyskusja panelowa dotyczyły wielu aspektów tego obszernego tematu.

[Vers le sommaire](#)

permis à des programmes comme Deep Blue de surpasser les joueurs humains dès 1997. Mais les échecs n'ont pas disparu pour autant ! L'IA a transformé la préparation des joueurs, leur rapport au jeu, avec une accessibilité accrue aux bases de données des parties, et de nouvelles stratégies. Gagner contre l'IA reste possible, en évitant une simple répétition des coups optimisés... Les meilleurs joueurs, comme Magnus Carlsen, exploitent les failles de l'IA en jouant des coups moins attendus. Et l'essence du jeu d'échecs : l'excitation de la compétition et le plaisir du mat demeure, malgré ces bouleversements technologiques.

Wpływ sztucznej inteligencji na szachy testowano już w latach 50. XX wieku. Rosnąca moc obliczeniowa komputerów pozwoliła programom takim jak Deep Blue prześcignąć graczy już w 1997 roku. Ale szachy nie zniknęły! AI zrewolucjonizowała przygotowanie graczy i ich relację z grą, umożliwiając lepszy dostęp do baz danych gier i nowych strategii. Wygrana z AI nadal jest możliwa, dzięki unikaniu prostego powtarzania zoptymalizowanych ruchów. Dlatego najlepsi gracze, tacy jak Magnus Carlsen, wykorzystują słabości AI, wykonując mniej przewidywalne ruchy. A istota szachów: emocje związane z rywalizacją i przyjemność z mata, pozostaje, pomimo tych technologicznych przełomów.

3. Applications de l'IA en industrie nucléaire

*Par Jakub Kopycinski
ingénieur consultant
nucléaire, dr en physique*

L'intelligence artificielle joue un rôle central dans l'évolution des secteurs industriels, notamment dans la sûreté nucléaire, même si son adoption soulève des défis majeurs : surcomplication des modèles, un choix inadéquat

d'algorithmes, ...

Dans le nucléaire, elle contribue à la surveillance en temps réel, à l'optimisation des performances thermiques des centrales nucléaires et à la gestion du cycle du combustible.

L'optimisation du rechargement des réacteurs nucléaires grâce aux algorithmes génétiques illustre aussi le potentiel de l'IA dans la gestion des processus complexes. Malgré ces avancées, des préoccupations persistent quant à la confidentialité des données et à l'explicabilité des modèles. L'adoption d'une approche équilibrée entre IA et intervention humaine est essentielle pour garantir une intégration efficace et éthique de ces technologies.

Sztuczna inteligencja odgrywa kluczową rolę w rozwoju sektorów przemysłu, mianowicie w zakresie bezpieczeństwa jądowego. Jej wdrożenie wiąże się

jednak z poważnymi wyzwaniami, takimi jak nadmierne skomplikowanie modeli, czy niewłaściwy dobór algorytmów.

W sektorze jądowym przyczynia się ona do monitorowania w czasie rzeczywistym, optymalizacji wydajności cieplnej elektrowni jądowych oraz zarządzania cyklem paliwowym.

Optymalizacja uzupełniania paliwa w reaktorach jądowych z wykorzystaniem algorytmów genetycznych również ilustruje potencjał AI w zarządzaniu złożonymi procesami. Pomimo tych postępów, nadal istnieją obawy dotyczące poufności danych i wyjaśnialności modeli. Przyjęcie zrównoważonego podejścia między AI a interwencją człowieka jest niezbędne dla zapewnienia efektywnej i etycznej integracji tych technologii.

4. L'IA et l'environnement. Qui servira le mieux notre planète, les « abeilles » ou les « éléphants » ?

*Par dr Martyna Poreba et dr Michal Szczepanski,
chercheurs en IA embarquée*

L'intelligence artificielle se divise en deux catégories : l'IA générative (« les éléphants »), avec des modèles puissants mais énergivores, et l'IA industrielle (« les abeilles »), qui repose sur des modèles plus petits, spécialisés et économes en énergie. Les premiers, comme GPT, génèrent un coût écologique élevé à cause de leur forte consommation d'énergie, d'eau et des émissions de CO2. En revanche, les IA industrielles ont un impact environnemental beaucoup plus faible tout en étant efficaces pour accomplir des tâches répétitives. Est-il nécessaire d'avoir autant d'« éléphants » pour des tâches très génériques, ou ne vaudrait-il pas mieux investir dans le développement de petites « abeilles » ultra- spécialisées ?

Les solutions pour rendre l'IA plus écologique ont été évoquées : optimisation des algorithmes, utilisation de matériels spécialisés (puces pour calculs parallèles) et adoption des énergies renouvelables. L'objectif étant de montrer comment concilier innovation technologique et durabilité écologique pour des modèles d'IA à la fois performants et responsables.

Sztuczna inteligencja dzieli się na dwie kategorie: generatywną sztuczną inteligencję („słonie”),

[Vers le sommaire](#)

wykorzystując wydajne, ale energochłonne modele, oraz przemysłową sztuczną inteligencję („pszczoły”), która opiera się na mniejszych, wyspecjalizowanych i energooszczędnych modelach. Pierwsza, podobnie jak GPT, generuje wysokie koszty środowiskowe ze względu na wysokie zużycie energii, wody i CO2. Przemysłowa sztuczna inteligencja ma natomiast znacznie mniejszy wpływ na środowisko, a jednocześnie jest wydajna w wykonywaniu powtarzalnych zadań. Czy konieczne jest posiadanie tak wielu „słoni” do bardzo ogólnych zadań, czy też nie lepiej byłoby zainwestować w rozwój małych, ultrawyspecjalizowanych „pszczoł”? Omówiono rozwiązania, które uczynią sztuczną inteligencję bardziej przyjazną dla środowiska : optymalizację algorytmów, wykorzystanie specjalistycznego sprzętu (układy scalone do obliczeń równoległych), wdrażanie odnawialnych źródeł energii. Można pogodzić innowacje technologiczne ze zrównoważonym rozwojem ekologicznym !

5. L'IA dans les transports

*Par dr Tomasz Krynski,
Université de Maryland, ex.
Vice-Président d'Airbus
Helicopters (par Zoom).*

L'intelligence artificielle joue un rôle de plus en plus important dans le domaine de l'aviation, y compris dans les hélicoptères.

Elle permet d'automatiser certaines tâches de vol, réduisant ainsi la charge de travail des pilotes, détecter les conditions de vol dangereuses et suggérer des actions correctives, en temps réel. Les systèmes d'IA peuvent assister les pilotes dans des conditions de vol difficiles, comme le mauvais temps ou la faible visibilité. L'IA aide à planifier et à exécuter des missions complexes, comme les opérations de recherche et de sauvetage.

Les algorithmes d'IA optimisent les trajectoires de vol pour économiser du carburant et réduire les temps de trajet. L'IA peut analyser les données des capteurs pour prédire les pannes mécaniques avant qu'elles ne surviennent. En optimisant la maintenance et les opérations de vol, l'IA contribue à réduire les coûts globaux. L'IA rend les hélicoptères plus sûrs, plus efficaces et plus performants.

Sztuczna inteligencja odgrywa coraz ważniejszą rolę w lotnictwie, w tym w śmigłowcach.

Może automatyzować niektóre zadania lotnicze, zmniejszając obciążenie pilotów, wykrywać niebezpieczne warunki lotu i sugerować działania naprawcze. Systemy AI mogą wspomagać pilotów w trudnych warunkach lotu, takich jak zła pogoda czy słaba widoczność.

Algorytmy AI optymalizują trasy lotu, aby oszczędzać paliwo i skrócić czas podróży. AI może analizować dane z czujników, aby przewidywać awarie mechaniczne, zanim wystąpią. Optymalizując konserwację i operacje lotnicze, AI pomaga obniżyć koszty ogólne.

AI sprawia, że śmigłowce są bezpieczniejsze i wydajniejsze.

6. L'IA dans la santé

Par dr Daniel Pietrasz, Chirurgien Digestif et Hépto-bilio-pancréatique, Hôpital Paul Brousse – APHP (MD, PhD)

L'intelligence artificielle dans le domaine médical apparait comme une (r)évolution majeure pour transformer les pratiques et améliorer les parcours de soins. Pour optimiser les diagnostics ? Automatiser certaines tâches administratives ? Redonner du temps aux soignants ?

Quels bénéfices, et aussi quels risques sommes-nous prêts à accepter, dans un domaine où l'éthique est un pilier? Cherchant à répondre à ces diverses questions, dr Daniel Pietrasz s'est appuyé sur son expérience, où il a pu constater des apports certains à sa pratique, et aussi la nécessité d'esprit critique et de compétences du médecin.

L'analyse des volumes massifs d'informations en temps réel, l'imagerie médicale, l'analyse génomique, la détection de schémas invisibles à l'œil humain, contribuent au diagnostic précoce, la personnalisation des traitements, la gestion des données médicales. Au médecin de conserver le dernier mot, en validant ou ajustant les recommandations...

Sztuczna inteligencja w medycynie wydaje się być istotną (r)ewolucją, która przekształca praktyki i usprawnia ścieżki leczenia. Aby zoptymalizować diagnozy? Zautomatyzować niektóre zadania administracyjne? Zaoszczędzić czas personelowi ?

Jakich korzyści możemy się spodziewać, ale także jakie ryzyko jesteśmy gotowi zaakceptować w dziedzinie, w której etyka jest filarem, w dobie AI?

Poszukując odpowiedzi na te pytania, dr Pietrasz wykorzystał swoje doświadczenie, gdzie przyznaje istotny

wkład w swoją praktykę, podkreślając konieczność krytycznego myślenia i kompetencji ze strony lekarzy. Analiza ogromnych ilości informacji w czasie rzeczywistym, obrazowanie medyczne, analiza genomowa i wykrywanie wzorców niewidocznych dla ludzkiego oka przyczyniają się do wczesnej diagnozy, spersonalizowanego leczenia i zarządzania danymi medycznymi. Lekarz ma decydujący głos, zatwierdzając lub korygując zalecenia...

7. l'impact de l'intelligence artificielle sur le marché du travail

Par professeure Joanna Jaworek-Korjakowska, directrice du Centre d'Excellence en IA d'AGH, Cracovie (par Zoom)

La professeure a parlé des implications sociales et économiques de l'IA. Soulignant le développement impressionnant des modèles génératifs tels que ChatGPT, elle a mis l'accent sur

des controverses que cela soulève, comme l'utilisation de contenus créés par des auteurs sans leur consentement, pour entraîner des algorithmes. Des procès pour violation des droits d'auteur sont en cours. Les législateurs commencent à élaborer des cadres réglementaires en vue d'une approche plus éthique et transparente.

Elle a évoqué de réelles inquiétudes quant à l'avenir de l'emploi dans de nombreux secteurs, dues à l'automatisation croissante, ou des interrogations sur les coûts environnementaux associés aux infrastructures comme les centres de données. La professeure a conclu en soulignant l'importance d'une coopération active entre chercheurs, industriels et décideurs politiques et une prise de conscience du public.

Profesor Jaworek-Korjakowska omówiła społeczne i ekonomiczne implikacje sztucznej inteligencji. Podkreślając imponujący rozwój modeli generatywnych, takich jak ChatGPT, zwróciła uwagę na liczne kontrowersje. Np. wykorzystywanie treści stworzonych przez autorów bez ich zgody do trenowania algorytmów stwarza coraz większe wyzwania prawne. Toczą się procesy o naruszenie praw autorskich, a ustawodawcy zaczynają opracowywać ramy regulujące rozwój AI, bardziej etyczny i przejrzysty.

Wspomniała o realnych obawach dotyczących przyszłości zatrudnienia w wielu sektorach, w związku z rosnącą automatyzacją, czy kosztach środowiskowych związanych z infrastrukturą potrzebną dla AI (datacenters). Profesor podkreśliła znaczenie aktywnej współpracy między naukowcami, przemysłem i decydentami, a także potrzebę podnoszenia świadomości społecznej.

TABLE RONDE, Ne pas avoir peur de l'IA

Nos Intervenants se sont prêtés au jeu de questions posées par **M. Mathieu Nowak, Rédacteur en Chef du magazine Sciences&Avenir.**

Lui-même a été particulièrement sensibilisé sur la question, puisque 1 mois auparavant, et sous sa responsabilité, Sciences&Avenir a publié un numéro spécial consacré au sujet. La publication a eu un succès exceptionnel.

Nos intervenants sont revenus sur de nombreux avantages de l'IA dans leurs domaines : stimulation de l'innovation, aide formidable à la décision, nouveaux métiers, services très personnalisés, révolution dans le secteur de la santé ...

Et de nombreux points de vigilance comme questions éthiques, biais algorithmiques amplifiant les biais existants, risques d'une dépendance excessive à l'IA pour prendre des décisions indépendantes, remplacement des humains dans de nombreux métiers, utilisation à des fins malveillantes, ... En sachant que l'IA est une réalité, il faut des cadres réglementaires appropriés et cohérent. Et il faut œuvrer à ce que les enjeux soient compris par un large public...

W drugiej części sympozjum, nasi prelegenci odpowiedzieli na pytania zadane przez Mathieu Nowaka, redaktora naczelnego magazynu Sciences&Avenir.

Miesiąc wcześniej, pod jego kierownictwem, Sciences&Avenir opublikowało specjalne wydanie poświęcone sztucznej inteligencji. Publikacja odniosła wyjątkowy sukces.

Nasi prelegenci podkreślili wiele korzyści płynących ze sztucznej inteligencji w ich obszarach specjalizacji: innowacje, ogromne wsparcie w podejmowaniu decyzji, nowe zawody, wysoce spersonalizowane usługi, rewolucję w sektorze opieki zdrowotnej itd.

Wiele aspektów budzi obawy: kwestie etyczne, uprzedzenia algorytmiczne wzmocniające istniejące uprzedzenia, ryzyko nadmiernego polegania na sztucznej inteligencji w podejmowaniu niezależnych decyzji, zastępowanie ludzi w wielu zawodach, wykorzystywanie do złych celów itd.

Sztuczna inteligencja jest już rzeczywistością, potrzebne są odpowiednie i spójne ramy regulacyjne. Należy też zadbać o to, aby te kwestie były zrozumiałe dla szerokiego grona odbiorców...

Rédaction : Krystyna Liziard, Jakub Kopycinski

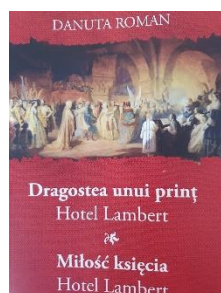
[Vers le sommaire](#)

L'Hôtel Lambert du Prince Czartoryski, un centre culturel et scientifique de la diaspora polonaise dans le Paris du XIXème siècle

Hôtel Lambert Księcia Czartoryskiego, ośrodek kulturalny i naukowy polskiej diaspory w XIX-wiecznym Paryżu

Pour cette conférence, nous avons eu le plaisir d'accueillir trois spécialistes de la période.

Danuta Roman, autrice d'un livre sur le Prince Czartoryski (parution en polonais et roumain) a parlé de ce personnage illustre. Selon elle, il fait partie des gens exceptionnels unissant les peuples. L'Hôtel

Lambert, situé sur l'île Saint-Louis à Paris, devint le cœur de l'émigration polonaise au XIXe siècle et un symbole de la résistance culturelle et politique polonaise, après son acquisition par Czartoryski en 1843. Abritant une riche collection d'œuvres d'art, de manuscrits et d'objets historiques, soutenant des artistes et intellectuels polonais en exil, il accueillait des personnalités influentes de l'époque, parmi lesquelles Chopin, Sand, Balzac, Delacroix, Lamartine.... Une intense activité politique se déroulait autour du Prince, visant le recouvrement de la liberté de la Pologne et la Roumanie. La présentation de Mme Roman nous a rapprochés de cette période exceptionnelle pour la diaspora polonaise à Paris. **Grzegorz Marut**,

doctorant à la Sorbonne, est intervenu au sujet de la Société Polytechnique fondée à Paris par le Général Józef Bem. Né en 1794, Józef Bem suit une formation d'ingénieur militaire. Ses actes de bravoure durant l'Insurrection de novembre 1831 contre les Russes l'obligent à quitter son pays et à migrer vers la France. A Paris il noue des liens avec Adam Jerzy Czartoryski et fonde sa Société Polytechnique Polonaise, dont le premier objectif est l'éducation des jeunes ingénieurs polonais en exil, et plus largement l'échange de connaissances techniques et scientifiques entre les deux pays. La Bibliothèque Polonaise de Paris conserve des documents exceptionnels témoignant de cette activité (voir le rapport de la première année de l'activité en 1836). **Maria-Krystyna Koscielecki**, étudiante en Master 2 de polonais à la Sorbonne, a parlé de l'Institut de Jeunes Filles Polonaises fondé par la princesse Anna Czartoryska. L'Institut insistait sur l'éveil critique et la culture générale, s'éloignant des modèles éducatifs traditionnels réservés aux femmes. Les jeunes filles recevaient une éducation complète, incluant les langues (français, polonais), histoire et littérature polonaises, Sciences naturelles et mathématiques ce qui était rare pour les femmes de l'époque, Arts, musique, dessin, broderie. Les élèves vivaient dans un environnement stimulant, entouré d'artistes, d'écrivains et de savants invités par les Czartoryski. Des précepteurs français renommés ou des

artistes polonais y enseignaient. Environ 1000 jeunes filles ont eu la chance de recevoir cette éducation. Certaines élèves devinrent plus tard des figures de la société polonaise en exil.

Na tej konferencji mieliśmy przyjemność gościć troje specjalistów.

Danuta Roman, autorka książki o księciu Czartoryskim (wydanej po polsku i rumuńsku), opowiedziała o tej wybitnej postaci. Uważa ją za jedną z tych wyjątkowych osób, które jednoczą narody. Hôtel Lambert, położony na

Wyspie Świętego Ludwika w Paryżu, stał się centrum polskiej emigracji w XIX wieku, symbolem polskiego oporu kulturalnego i politycznego po tym, jak Czartoryski nabył go w 1843 roku. Posiadając bogatą kolekcję dzieł sztuki, rękopisów i zabytków, wspierając polskich artystów i intelektualistów na emigracji, gościł wpływowe postacie tamtych czasów, takie jak Chopin, Sand, Balzac, Delacroix i Lamartine. Wokół księcia toczyła się intensywna działalność polityczna, mająca na celu odzyskanie niepodległości Polski i Rumunii. Prezentacja pani Roman przybliżyła nam ten wyjątkowy okres dla polskiej diaspory w Paryżu. **Grzegorz Marut**, doktorant na Sorbonie, opowiedział o Towarzystwie Politechnicznym założonym w Paryżu przez generała Józefa

Bema. Urodzony w 1794 roku, Józef Bem kształcił się na inżyniera wojskowego. Jego odwaga w powstaniu listopadowym 1831 roku zmusiła go do opuszczenia kraju i emigracji do Francji. W Paryżu nawiązał kontakt z Adamem Jerzym Czartoryskim. Założył Polskie Towarzystwo Politechniczne, którego głównym celem było kształcenie młodych polskich inżynierów na emigracji, a szerzej – wymiana wiedzy technicznej i naukowej między oboma krajami. Biblioteka Polska w Paryżu przechowuje wyjątkowe dokumenty świadczące o tej działalności (rapport z pierwszego roku działalności, 1836). **Maria-Krystyna Kościelecki**, studentka polonistyki na Sorbonie, opowiedziała o Instytucie Panien Polskich, założonym przez księżną Annę Czartoryską. Instytut kładł nacisk na zmysł krytyczny i kulturę ogólną, odchodząc od tradycyjnych modeli edukacyjnych zarezerwowanych dla kobiet. Dziewczęta otrzymywały wszechstronne wykształcenie, obejmujące języki (francuski, polski), historię i literaturę polską, nauki przyrodnicze i matematykę, które były wówczas rzadkością wśród kobiet; sztukę, muzykę, rysunek i haft. Uczennice żyły w stymulującym środowisku, otoczone artystami, pisarzami i uczonymi zapraszany przez Czartoryskich. Nauczali tam znani profesorowie francuscy i polscy artyści. Około 1000 młodych dziewcząt miało szczęście otrzymać tę edukację. Niektóre z nich stały się później prominentnymi postaciami polskiego społeczeństwa na emigracji.

Rédaction : Martyna Poreba, Krystyna Liziard

[Vers le sommaire](#)

Assemblée Générale de l'Association, le 26 avril 2025

Walne Zebranie Stowarzyszenia, 26 kwietnia 2025

Trois nouveaux membres ont rejoint l'Association,

Prowadzą WZ Ewa Messaoudi i Jakub Kopycinski.
SITPF na ręce Prezes otrzymuje złotą odznakę przyznaną przez NOT, wręczoną Januszowi Ptakowi w Heidelbergu.

M. Bruno Duthoit, ancien directeur d'Orange en Pologne, Slovaquie, Arménie et Moldavie. M. Jakub Kopyciński consultant en ingénierie nucléaire, Mme Joanna Pomian, historienne et mathématicienne spécialisée en intelligence artificielle et transformation numérique.

Dołączyło do SITPF troje nowych Członków : Bruno Duthoit, były

Dyrektor Orange Polska, Jakub Kopycinski konsultant w inżynierii nuklearnej, Joanna Pomian, historyk i matematyk.

Nos Membres Institutionnels, deux universités de Cracovie, ont été représentées à l'AG, prof. Rafał Wisniewski à la tête d'une délégation AGH, et prof. Andrzej Sechman d'URK, par Zoom.

Byliśmy zaszczytzeni uczestnictwem w WZ przedstawicieli naszych Członków Instytucjonalnych

Prorektora Pana Rafała Wisniewskiego z delegacją AGH, oraz Prorektora Andrzeja Sechmana z URK, przez Zoom.

Nouvelles autorités de l'AITPF, Présidente Krystyna Lizard et 8 membres du CA, Vice-Président Jerzy Nizinski, Secrétaire Martyna Poreba et Trésorière Sylwia Siebielec, Janusz Ptak, Ewa Messaoudi, Jakub Kopycinski, Grazyna Komorek, Michał Szczepański.

Nowe władze SITPF, Krystyna Lizard Prezes, Jerzy Nizinski WicePrezes, Martyna Poręba Sekretarz, Sylwia Siebielec

W przeddzień, godne przywitanie delegacji AGH, Chez Françoise.

Skarbnik, Janusz Ptak, Michał Szczepański, Ewa Messaoudi, Jakub Kopycinski, Grazyna Komorek.

Commission de Révision. Komisja Rewizyjna : Marianna Klimaszewska, Monika Obrębska, Nicolas Mathieu.

Collège des Pairs. Sąd Koleżeński : Andrzej Farnik, Józef Pietryka, Radosław Wiśniewski.

Pour son engagement exceptionnel, **kol. Janusz Ptak reçoit le titre de Président d'Honneur de l'AITPF**. Za długoletnie i wyjątkowe zaangażowanie w działalność SITPF, kol. Janusz Ptak otrzymuje tytuł Prezesa Honorowego SITPF.

Les Participants ont pu noter une intense activité sur l'année écoulée présentée largement dans nos Bulletins. **Devant nous un bel anniversaire à préparer, 110 ans de l'AITPF en 2027.**

Stowarzyszenie zrealizowało całą serię konferencji. Przed nami obchody 110 lecia SITPF w 2027r. i atrakcyjny program do przygotowania!

Remerciements au Directeur de l'IBPP Maciej Forycki et ses collaborateurs, au Président SHLP Jean Rozwadowski, au Président d'Honneur SHLP C. Pierre Zaleski.

Walne Zebranie było okazją do podziękowania za cenną współpracę SITPF z Biblioteką Polska w Paryżu, dla Dyrektora IBPP, Prezesa SHLP, oraz Prezesa Honorowego i naszego Członka Honorowego Pana Prof. C. Pierre Zaleskiego.

Rédaction: Krystyna Lizard

[Vers le sommaire](#)

VI Congrès Mondial des Ingénieurs Polonais - Université de Technologie de Poznań, 8-11 juin 2025

VI Światowy Zjazd Inżynierów Polskich - Politechnika Poznańska 8-11.06.2025

W dniach 8-11 czerwca 2025 r. miały miejsce VI Światowy Zjazd Inżynierów Polskich połączony z XXVIII Kongresem Techników Polskich w Poznaniu. Organizatorem Zjazdu była FSNT NOT oraz Politechnika Poznańska, gdzie odbywały się niemal wszystkie sesje naukowe oraz wydarzenia towarzyszące. Współorganizatorem była także EFPSNT.

Hasłem przewodnim tegorocznego Zjazdu, który odbył się pod Honorowym Patronatem Marszałka Senatu RP Pani Małgorzaty Kidawy-Błońskiej było: **„Technika dla zdrowia i bezpieczeństwa”**.

W Zjeździe wzięli licznie reprezentanci technicznych i naukowych stowarzyszeń polonijnych z Austrii, Francji, Litwy, Niemiec i Wielkiej Brytanii. SITPF reprezentowali: K.Liziard, J.Niziński, M.Poręba, T.Krysiński, E.Messaoudi, M. i J. Ptak, M.Szczepański i E.Wachnicka.

„niszcząc jej” udział wzięli członkowie SITPF: dr inż. Tomasz Krysiński i dr inż. Michał Szczepański.

Podczas Gali i wieczoru „Polacy razem” zostały

wręczone wyróżnienia dla członków stowarzyszeń polonijnych. Kol. K. Liziard otrzymała medal inż. Piotra Drzewieckiego, będący najwyższym wyróżnieniem FSNT NOT. Jest już trzecim z kolei, jaki otrzymują prezesi SITPF (J.Ptak–2010, L.Sobkowiak-2013). Złote Odznaki NOT otrzymali: K.Liziard, J.Niziński i E.Wachnicka (foto).

Trzeciego dnia Zjazdu uczestnicy mogli zwiedzić Kampus Lotniczy w Kąkolewie. Oto krótkie sprawozdanie Kol. M.Szczepańskiego: „Wizyta na kampusie Politechniki Poznańskiej w Kąkolewie była niezwykle inspirującym doświadczeniem. Uczestnicy konferencji mieli okazję zapoznać się z najnowocześniejszymi rozwiązaniami w zakresie kosmologii, w tym certyfikowanym przez ESA centrum testowania pojazdów kosmicznych oraz symulacjami konstelacji widocznych z Marsa i Księżyca. Zwiedziliśmy również stanowisko kontroli lotów, a także nowoczesne laboratoria, w których prezentowano m.in. platformę do testowania rozwiązań w warunkach obniżonej grawitacji oraz stanowisko do tworzenia próżni — kluczowe elementy w badaniach i testach technologii kosmicznych. Niepowtarzalny pokaz lotniczy grupy „Żelazny” oraz demonstracje zaawansowanych technologii dronowych i samolotów używanych w edukacji studentów lotnictwa zrobiły ogromne wrażenie. To miejsce, pełne wizji i dynamicznego rozwoju, przypomina o ogromnym potencjale nauki i technologii w Polsce.”

Ton spotkaniu nadał referat prof. dr hab. inż. Jerzego Buzka pt. „Odpowiedzialność inżynierska”, w którym wskazane zostały główne zadania stojące przed środowiskiem ludzi techniki w aktualnym kontekście międzynarodowych konfliktów i zmian klimatycznych. Wspaniałym przykładem współpracy lekarzy z inżynierami był referat prof. dr hab. n. med. Krzysztofa Bańkowskiego z Uniwersytetu Kalifornijskiego w San Francisco i Uniwersytetu Stanowego Ohio (USA) pt. „Osiągnięcia terapii genowej wykorzystującej badania naukowe i high-tech”.

Podczas 13 paneli, które odbyły się w ramach Zjazdu dyskutowano konieczność interdyscyplinarnego podejmowania i rozwiązywania problemów i wyzwań. W panelu „Technika, medycyna i przyroda” i „Ile energii potrzebuje mieszkańiec planety by żyć godnie, nie

[Vers le sommaire](#)

Le thème du Congrès de cette année, qui s'est tenu sous le Haut Patronage de la Maréchale du Sénat de la République de Pologne, Mme Małgorzata Kidawa-Błońska, était : « Technologie pour la santé et la sécurité ».

Au congrès ont participé de nombreux représentants d'associations techniques et scientifiques polonaises d'Autriche, de France, de Lituanie, d'Allemagne et de Grande-Bretagne. Le SITPF était représenté par: K. Liziard, J. Niziński, M. Poręba, T. Krysiński, E. Messaoudi, M. et J. Ptak, M. Szczepański, E. Wachnicka.

Le ton du Congrès a été donné par la conférence d'introduction du prof. dr hab. ing. Jerzy Buzek intitulée « Responsabilité de l'ingénieur », qui a indiqué les principales tâches auxquelles est confrontée la communauté technique dans le contexte actuel des conflits internationaux et du changement climatique, en soulignant la nécessité d'une coopération entre les ingénieurs et les chercheurs en sciences humaines.

Un merveilleux exemple de coopération entre médecins et ingénieurs a été la conférence donnée par le professeur dr hab. Krzysztof Bańkowski de l'Université de Californie à San Francisco et de l'Université d'État de l'Ohio (États-Unis) intitulée: «Réalizations en thérapie génique utilisant la recherche scientifique et la haute technologie».

Au cours des 13 panels organisés dans le cadre du Congrès, la nécessité d'aborder et de résoudre de manière interdisciplinaire les problèmes et les défis a été discutée. Aux panels « Technologie, médecine et nature » et « De quelle quantité d'énergie un habitant de la planète a-t-il besoin pour vivre dignement sans la

détruire » ont participé les membres de l'AITPF: dr ing. Tomasz Krysiński et dr ing. Michał Szczepański.

Au cours du Gala et de la soirée « Polonais ensemble », des prix ont été remis aux membres des associations polonaises. K. Liziard a reçu la médaille de l'ingénieur Piotr Drzewiecki, qui est la plus haute distinction décernée par FSNT NOT. Il s'agit de la troisième récompense consécutive reçue par les présidents de l'AITPF (J.Ptak en 2010 et L.Sobkowiak en 2013). Les médailles d'or de NOT ont été décernés à : Krystyna Liziard, Jerzy Niziński et Ewelina Wachnicka (photo dans la colonne de gauche).

Le 3ème jour du Congrès, les participants ont eu l'occasion de visiter le Campus de l'Aviation à Kąkolewo.

Ci-dessous un bref compte-rendu de M. Szczepański :

« La visite du campus de l'Université de Technologie de Poznań à Kąkolewo a été une expérience extrêmement inspirante. Les participants à la conférence ont eu l'occasion de se familiariser avec les dernières solutions en cosmologie, notamment un centre d'essais de véhicules spatiaux certifié par l'ESA et des simulations de constellations visibles depuis Mars et la Lune. Nous avons également visité la

station de contrôle de vol, ainsi que des laboratoires modernes, qui présentaient, entre autres, une plateforme de test de solutions en conditions de gravité réduite et une station de création de vide – des éléments clés de la recherche et des tests de technologies spatiales. Le spectacle aérien unique du groupe « Żelazny » et les démonstrations de technologies avancées de drones et d'avions utilisés dans la formation des étudiants en aviation ont fait forte impression. Ce lieu, plein de vision et de dynamisme,

nous rappelle l'énorme potentiel scientifique et technologique de la Pologne. »

Rédaction: Janusz Ptak

[Vers le sommaire](#)

En bref... *Aktualności ...*

181er Pèlerinage à Montmorency 181 Pielgrzymka do Montmorency

Pour honorer le souvenir des Polonais morts en exil, le dimanche 25 mai 2025 a eu lieu à Montmorency, sous les auspices de la Municipalité, le 181ème Pèlerinage organisé par la Société Historique et Littéraire Polonaise, avec le concours de la Mission Catholique Polonaise en France, la Société pour la Protection des

Souvenirs et Tombeaux Historiques Polonais en France. **L'Association des Ingénieurs et Techniciens Polonais en France a été représenté par coll. Ewa Messaoudi, Grazyna Komorek et Agata Kalinowska-Bouvy.** Au nom de tous les Membres, elles ont déposé un bouquet de fleurs, accompagné d'un ruban portant le nom de l'AITPF, devant la plaque commémorative de Henryk Lipkowski, président de l'AITPF, mort déporté à Buchenwald en 1944.

Parmi les personnalités citons M. L'Ambassadeur RP Jan Emeryk Rosciszewski, M. le Maire de Montmorency et un Prêtre de la Mission Catholique Polonaise, visibles sur les photos .

Ku czci Polaków zmarłych na zesłaniu, w niedzielę 25 maja 2025 roku w Montmorency odbyła się 181 Pielgrzymka, pod patronatem gminy Montmorency. Zorganizowało ją Polskie Towarzystwo Historyczno-

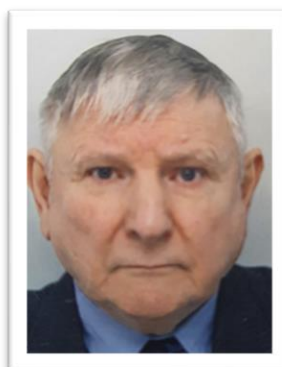
Literackie, przy wsparciu Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Towarzystwa Opieki nad Polskimi Grobami Historycznymi we Francji.

Stowarzyszenie Polskich Inżynierów i Techników we Francji reprezentowały koleżanki Ewa Messaoudi, Grażyna Komorek i Agata Kalinowska-Bouvy. W imieniu wszystkich Członków złożyły bukiet kwiatów, ze wstęgą SITPF, przed tablicą pamiątkową Henryka Lipkowskiego, prezesa SITPF, który zginął podczas deportacji do Buchenwaldu w 1944 roku.

Wśród osobistości byli obecni Pan Ambasador RP Jan Emeryk Rościszewski, burmistrz Montmorency, oraz ksiądz Polskiej Misji Katolickiej, widoczni na powyższych zdjęciach.

Souvenir de notre membre, Jacek Sulima Swiechowski

Jacek Sulima-Swiechowski a été membre de longue date de l'AITPF, il nous a quittés en mai 2025. Né en 1932 à Lublin, ville de ses ancêtres depuis plusieurs siècles, il est venu en France avec ses parents en 1940. Pendant la guerre, la famille reste en zone libre, avec les maquisards. Jacek fait ses études en France, en 1957

obtient le diplôme d'Ingénieur Electricien de l'Ecole Centrale de Marseille. Travaille dans une grande entreprise à moderniser les usines des eaux de la ville de Paris, les chaufferies du chauffage urbain et d'autre, avec une équipe de 90 personnes. Puis en 28 ans de bénévolat, il s'occupait des ingénieurs dans leurs stages de fin d'études et leur examen final comme président du jury, à l'école d'ingénieurs EPMI à Pontoise. Plusieurs Collègues de l'AITPF ont participé à ses obsèques et ont déposé une gerbe au nom de tous les Membres.

Cześć Jego Pamięci. Qu'Il Repose en Paix.

Rédaction : Krystyna Lizard

[Vers le sommaire](#)

BULLETIN AITPF Nr 23 (241)

www.sitpf.fr

Association des Ingénieurs et Techniciens Polonais en France

LinkedIn : <https://www.linkedin.com/in/association-des-ing%C3%A9nieurs-polonais-en-france-05069a20b>

Facebook : <https://www.facebook.com/sitpf>